

VERINNERLIJKT BIDDEN

GROEIEN IN GEBED

Deel 2: In gebed zijn

Gebed kan dan wel een constante zijn in ons leven, toch is het voortdurend in verandering. Het groeit met ons leven mee. Bidden met woorden doen we van jongs af aan, tot er een wijziging plaatsgrijpt. Ons leven nodigt ons uit om ons gebed te verinnerlijken. In vier bijdragen proberen wij deze verandering onder woorden te brengen. Deze tweede bijdrage beschrijft de ervaring hoe wij ons voelen om in gebed te zijn.

Eeuwen geleden leefde er in Brussel een priester, Ruusbroec genaamd (1293-1381). Hij was mislezer in de St.-Goedelekerk en zong als kanunnik ook elke dag de getijden. Hij had een bijzondere gave ontvangen om de diepte van ons geloof te ervaren. Op sommige momenten smaakte hij de aanwezigheid van God. Bidden betekende voor hem: een levendige relatie met God beleven. Wat een mens ten diepste mag ervaren op zulke intense momenten schreef hij op: hij werd dé schrijver van de minnemystiek.

Voor ons, mensen van de 21ste eeuw, is zijn taal wat minder toegankelijk, maar wie eens geproefd heeft van de rijkdom van zijn geschriften, staat verwonderd over zijn beschrijvingen van de relatie met God. Bidden was voor hem: bin-

negaan in je eigen hart, in het diepste van je wezen, want daar woont Hij, de Allerhoogste. Bidden is allereerst een bewustwording.

*Je bewust worden: Hij is in alles aanwezig,
ook in mij, in het diepste van mijn wezen:
daar is zijn woning, houdt Hij verblijf
als gastheer en gast in mij, zijn lieve mens.*

Stil worden en ruimte maken waren de twee voorwaarden om tot verinnerlijkt bidden te komen. Ze zetten ons op weg naar de ontmoeting met God. Ik kom als het ware in de ruimte waar God aanwezig is en word me bewust van zijn tegenwoordigheid. Ruusbroec houdt niet op te schrijven over Gods aanwezigheid in ons. Hij spreekt over Gods inwoning in de mens. God is geen verre God, maar heel dichtbij, in ons eigen hart. Om tot een ontmoeting met Hem te komen is het nodig dat ik mij eerst bewust word van zijn inwoning in het diepste van mijzelf. God in mij: hoe is dat mogelijk? Wie ben ik dan?

*Ik word bepaald door plaats en levensduur,
door tijdelijkheid en ruimte,
ik ben omkleed met veranderlijkheid
en de broosheid van een aards bestaan.*

In momenten van meditatie ben ik mij bewust van mijn tijdelijkheid. Ik leef hier en nu. Mijn hele leven wordt bepaald door mijn concrete bestaan als mens die in alles beperkt is. En in de loop der jaren ervaar ik ook de broosheid en vergankelijkheid van mijn bestaan. Wat een verschil met het bestaan van God.

*Gij zijt zonder begin en zonder einde,
mijn vreugde en mijn rust,
mijn volkomenheid, mijn sterkte in zwakheid,
de glorie van mijn onmacht,
mijn steun en houvast, mijn onvergankelijkheid.*

Naar die onnoembare en eeuwige God gaat mijn aandacht. Bidden ofwel in gebed zijn is de brug slaan tussen Hem en mij. In mijn bidden wend ik mij tot Hem die in mij woont. Hij is mijn vreugde, sterkte en steun. Gaandeweg word

ik mij steeds meer bewust dat Hij in mij is en ik in Hem.

*Ik ben in U, Gij hebt mij het eerst liefgehad.
Dat ik blijvend leven mag
in de eeuwige stroom van uw liefde.*

Als ik mij bewust word van zijn inwoning in mij, ontdek ik de wortels van mijn leven. Hij is mijn Schepper. Zijn aandacht voor mij was er altijd al. Hij heeft mij lief en zijn goddelijke liefde is de potgrond waarin mijn bidden tot uitbloei kan komen. Ik behoor Hem toe en Hij verlangt ernaar dat ik mij telkens weer bewust word hoezeer Hij in mij verblijf houdt. In mijn bidden vindt er dus een groei plaats. Waar aanvankelijk mijn bidden een kwestie is van 'gebedswoorden zeggen' verdiept mijn gebed zich en kom ik tot verinnerlijking, waarin ik op een meer persoonlijke wijze de wederzijdsheid van mijn relatie met God mag ervaren. Hij in mij en ik in Hem. Mijn zoekende gebedswoorden, die steeds nodig zijn en noodzakelijk blijven in mijn omgang met God, worden nu bewuster door mij gezegd. Zo beleef ik de golfslag van de brede liefdesstroom tussen Hem en mij.

*Intens beseffen: Hij woont in mij
en op de deur van mijn eigen hart
klop ik aan als een deemoedige bedelaar
bij Hem die als Verrezene leeft in het Licht.*

De omgang met God roept bij mij het beeld op van een bedelaar die klopt aan de deur van zijn inwoning. Hij is niet afwezig: Hij woont immers in mij. Hij is de blijvende gast en gastheer tegelijkertijd. In gebed zijn is een ruimte betreden waar Hij aanwezig is. Ik verlaat het domein van het vanzelfsprekende, mijn alledaagse territorium waar ik me thuis voel. Op dat terrein heb ik het voor het zeggen. Maar aankloppen bij God is een andere wereld binnenstappen, Gods wereld, en dat is voor alle bidders een andere, vreemde wereld buiten hen maar ook in hen.

*Diep geborgen in die geheimvolle ruimte,
ergens in mijn ziel, hebt Gij uw rust genomen
om steeds bij mij te zijn:*

*daar mag ik leven voor U,
U aanbidden en beminnen,
blij zijn om bij U te zijn.
U laat mij nooit alleen, Gij, de Getrouwe.*

Het tweegesprek tussen God en mij gebeurt dus in de ruimte van mijn diepste zelf. Ruusbroec noemt dat 'mijn wezen' en daarmee bedoelt hij het meest geestelijke 'punt' waar Hij mij raakt in zijn almaar voortdurende scheppingsactiviteit. Hij steekt als het ware zijn scheppershand naar mij uit, raakt mij aan en doet mij bestaan. Waar Hij actief bezig is, is dat een geheimvolle ruimte, vol van liefdesstroming. Daar mag ik Hem ontmoeten. Want daar heeft Hij zijn tent in mij opgeslagen, daar woont Hij. Daar wil Hij mij ontmoeten en zijn liefde met mij delen in een levendig tweegesprek.

*Gelovig weten: Hij zal opendoen en zich tonen
om mij binnen te laten bij mijzelf
in de volle stilte van onbegrensde ruimte,
waar ik spreken mag met Hem, mijn lieve God.*

Eerst is de bewustwording. Die ligt meer in de meditatieve sfeer en blijft beperkt tot de kalme of soms woelige golfslag van mijn gedachten. Daar ben ik volop zelf bezig. Daar denk ik na en probeer ik vat te krijgen op wat mij overkomt, als ik bid. Pas als ik die overrompeling van gedachten durf los te laten en mijn geest tot rust laat komen, dan bloeit er een besef open. Dat is meer dan nadenken en mediteren. Het besef omvat mij in al mijn vermogens: ik ben het zelf als deze mens die tot besef komt.

Dan ben ik in gebed en mag ik gelovig weten hoezeer Hij naar mij verlangt. De meditatieve bewustwording leidt mij naar een besef van het goddelijke in mij en op zijn wenken vertrouw ik mij toe aan Hem. Hij is de Getrouwe. Telkens is er een verschuiving van perspectief. Het begint bij mijzelf en uiteindelijk staat Hij in het centrum van mijn aandacht. Hij heeft zijn plek van rust gevonden in mij en ik mag daar bij Hem aanwezig zijn. Er is vreugde in mij om Hem die mijn geliefde is. Ik ben op weg naar woordeloos bidden, naar een stil verwijlen bij het Geheim, dat Hij is.